

Column: Integriteit bij de overheid: een blijvend hot issue

Capra Advocaten is sinds 1928 specialist op het terrein van arbeidsverhoudingen bij de overheid. In het kader daarvan worden wij met grote regelmaat geconfronteerd met integriteitsschendingen op bestuurlijk en ambtelijk niveau, met de vaststelling van regels die hierop betrekking hebben en met de toepassing daarvan. In verschillende hoedanigheden kan sprake zijn van betrokkenheid bij integriteitstekwesties: als opsteller van regels (waaronder gedragscodes), als adviseur en procesgemachtigde, als onderzoeker naar integriteitsschendingen en als docent. Bovendien wordt door Capra het nodige gepubliceerd over integriteitstekwesties. Zie bijvoorbeeld de bundel 'Gedachten over bestuurlijke en ambtelijke integriteit' en het boekwerk, getiteld 'Het ambtenarenontslagrecht in 80 uitspraken van de Centrale Raad van Beroep', waarin een aantal belangwekkende uitspraken van de CRvB zijn besproken, onder meer betrekking hebbend op integriteitsschendingen, en waarin concrete tips voor overheidswerkgevers zijn opgenomen.

Belang van integriteitsbeleid

Door de Capra Academie worden vele cursussen over het onderwerp verzorgd. Het gaat dan om de vaststelling van integriteitsschendingen, de kwalificatie daarvan, de tuchtrechtelijke en andere rechtspositionele mogelijkheden die overheidswerkgevers hebben, het voorkomen van integriteitsschendingen, dilemmatraining e.d.. Bovendien worden al geruime tijd cursussen verzorgd over de Wet normalisering rechtspositie ambtenaren (Wnra) en de consequenties daarvan. In de praktijk blijkt dat er veel misverstanden over deze wet bestaan. Anders dan soms wordt verondersteld, heeft deze wet niet tot gevolg dat er straks (na, vermoedelijk, 1 januari 2020) geen ambtenaren meer bestaan. Het tegendeel is het geval. Voor sommige ambtenaren verandert de rechtspositie niet, voor velen wel en er is bovendien nog overheidspersoneel dat ten gevolge van deze wet alsnog ambtenaar wordt. De nieuwe Ambtenarenwet zal namelijk een 'groter bereik' hebben dan de huidige. In zowel de nieuwe als de oude Ambtenarenwet is de verplichting opgenomen om een integriteitsbeleid te voeren. Voorts bevat de wet een nieuwe definitie van het al oude begrip plichtsverzuim.

Hou integriteitsbeleid tegen het licht

In het kader van de vele cursussen die hierover worden verzorgd, wordt onder meer aandacht besteed aan de jurisprudentie van zowel de bestuursrechter als de civiele rechter met betrekking tot integriteitsschendingen. Als men die jurisprudentie kritisch

bezieet, is de eerste conclusie dat het aanbeveling verdient om het bestaande integriteitsbeleid goed tegen het licht te houden met het oog op de naderende wijziging van de ambtelijke rechtspositie. Indien het de bedoeling is van overheidswerkgevers om een 'zero tolerance beleid' te voeren (hetgeen vaak het geval is), dan verdient het aanbeveling dat ook expliciet vast te leggen. Dit vanwege het feit dat er na inwerkingtreding van de Wnra rekening mee moet worden gehouden dat de toetsing van rechtspositionele maatregelen nog stringenter zal zijn dan thans. Bij wijze van concreet voorbeeld kan verwezen worden naar het arrest van het [Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden d.d. 22 april 2016](#). In de betreffende casus gaat het om het indienen van onjuiste declaraties voor lunches en diners, leidend tot een ontslag op staande voet. De daarop betrekking hebbende interne regels, vastgelegd in een document met als bijzondere titel 'Declareren dat doe je zo' worden door het Hof zeer kritisch gezien, zowel wat betreft de redactie als de toepassing ervan. Wanneer men deze uitspraak vergelijkt met [CRvB 19 maart 2009](#), dan vallen de verschillen in benadering onmiddellijk op. Eén van de vele vragen die zich voordoen in het kader van de inwerkingtreding van de Wnra is of en in hoeverre te zijner tijd de civiele rechter rekening zal houden met het uitgebalanceerde systeem van ambtelijk tuchtrecht dat in de loop der jaren is ontstaan. In de advisering over het vaststellen van een plan van aanpak normalisering en in de [cursussen over de wijzigingen in de ambtelijke rechtspositie](#) wordt hier volop aandacht aan besteed. Die cursussen worden verzorgd door de [Capra Academie](#), zijnde een niet BTW-plichtige onderwijsinstelling.

Jan Blanken

JTVCcHRfdmllidyUyMGIkJTNEJTlyZWNhNDAXZnU5ZCUyMiU1RA==

Copyright 2019 Capra Advocaten - [Privacybeleid](#)

capra
advocaten

overheid
onderwijs
zorg